

# Norske trolldomsprosesser

Prosessnummer: 33

Tiltaltes navn: Gro Ravneberg

Årstall: 1669-1672

Sted: Heggen og Frøland i Østfold

Heggen og Tröland

Tingbok 10. 12. 13.

1669-1672.

No 217.

1669-72,

Groë Raffneberig. Trögstad 1669 - 1672

Hendes mann, Pöjörn, er også  
blitt beskylt for broddom,  
men det ser ikke ut som saken  
har fått noen endelig avgjørelse  
i retten idettheltatt.

T. L.



Jhm.

fol. 1<sup>a</sup>.

Gro. Raffneberg

Anno 1669 den 9 february, ting holden paa  
Gremmeltved ved Trøgssod soggen, offi~~er~~erende  
Kongl mayts forset Jens Bierring, de m~~en~~  
retten bediente, skre Gunder Kopperud Gunder  
Sundtved, Gundermard Buserud Arne Lund  
Hans Høndorp, och Lænd Melgaard, Løigrettes  
mender ibidem. End och vaar tilstedde  
offi~~er~~erende brigde lensmanden Holm Røpser,  
med ting almene flere sammesteds,

---

fol. 2<sup>a</sup>.

Lisebet Kragewigen ved lensmands steffne  
ladet indkalde Harald Bingen, jegerj Gøtkil  
aff Holand, Arne Gøtkil deris sandhed at  
være gestendig Harald Bingen tilbøvær at  
for 7aar siden kom hand til Kragewigen, da  
bad gñindfolchene harnem hand skulle gaa  
ind, som hand kom ind da saa Anders  
Kragewigen byg paa sengen saa kaste  
hand klederne aff sig, och sagde Gñd bedre  
mig arme mand jeg sñer saa offi~~er~~er mit



fol. 2<sup>a</sup>.

liuff, alt friden jeg kom i brette med hende  
Groe Raffneberig, och hende lyfser ieg min død  
paa sagde hand, och dette vaar først effter  
jule helgen och 20 dagen døde hand aff

Jugrij Gjukil kom i retten och tilbød at 2  
dage der effter i jülen effter ad Harald Bingen  
haffde veret der, kom hün der til Kragewigen  
och besøgte Anders Kragewigen, da sagde hand  
lige de samme ord til hende som hand sagde  
til Harald Bingen och den tid var Jugrij  
Gjukil giende, noch Anne Gjukil som  
samme tid med fuldte och lige de samme  
ord hørte som Jugrij Gjukil bekiendte, ord fra  
ord som Harald Bingen vündet Raffner,  
och selff begierde same künde giunder at  
verre hans vidne der til, och giunder  
Lisebet Kragewigen siger at hendis mand lagde  
sig ved sengen strax om sommeren ved  
moemarkeds sider, som hand kom i brette  
med hende och bleff der med ligende.

Och effterdi Groe Raffneberig haffde inddet i  
nogen maader at beschylde samme forsche  
proff, afflagde de dieris bøger ad derpaa at  
de fandferdig haffde vündet...

Groe Raffneberig stod i rette och sagde at  
hün aldrig veed eller fordoar sig paa  
hüorledis det er at forgiøre nogen i heller  
forgiorte hannem,

Brich Grimsrud kom i retten och tilbød

Groe Raffneberig

fol. 3<sup>a</sup>



Heggen og Tröland  
Tingbók 10  
1669.  
fol. 22.

Gross Raffneberg

fol. 30.

at hand sattu paa Dilleing vel paa een 4aar  
friden da sagde Biörn Raffneberg thil Erich  
Grimbrud, den loche som du Raffne den  
schalt du Raffne men aldrig schalt det  
formeris for dig der du boer, wil bewise  
end de hand schod til windne, nemmeg  
for Rind Oskens Apsen, Hans Myrénold  
Ole Schraabrud, hiilche hand schalt jndsseffe  
til nerde ting da at gaes med sagen saa  
arit ret er.

Heggen og Tröland tingbók 12  
1671.

fol. 680.

Den 31<sup>te</sup> oktober 1671 har  
skjepsret Biörn og Gross  
Raffneberg latt Lars Heier  
skrive på grund av den  
overlæt de skal ha litt  
av ham i et slagsmål.  
Lars måtte innrømme  
at "hand jo haffde Biörn  
i haaret" "och quinden  
waar biden i armen".

T. L.

Heggen og Tröland  
Tingbók 13  
1672.

Anno 1672 dend 19 martij er almindelig  
sageting holden vdi Trögetad sogn - - -

fol. 110.

Angaaende den sag med Biörn Raffneberg



fol. 12 a.

som Erich Grimsrud haffuer forskodt sig paa  
 den 9 februar 1669 angasende det tilleg om  
 broldoms sag, daa kom Hans Myrswold i  
 retten nu fremkommen och tilsted at  
 hand for nogle aar siden waar paa  
 Dilleuig da kom Erich Grimsrud i strelle  
 med Biörn Raffneberg och Erich Grimsrud  
 slog Biörn paa munden, da sagde Biörn  
 det schalt du faa scham for, den loche  
 du schalt haffue der den haffuer du alt  
 fordi du slog mig, och der med schiltis  
 de Biörn och Erich fra hin anden och sagde  
 sier stil med saadane ord, och Erich  
 schod der paa til windue,  
 dog sigir Erich nu i retten at hand kand  
 dog iche klage paa dem, de andere for  
 Rüd Olle Schraddebrud iche modt derfor  
 berser til neste ting,

Olle Schraddebrud endoch uden sleffnemaal  
 fremkom tildaar de samme ord at  
 haffue hort, som Hans Myrswold bekient  
 haffuer, hwar paa de gjorde deris boeger  
 sed, sagen til joen Ruds sampt Lipsebit  
 Krocheinigens jndseffnelse forflod til neste ting,

fol. 12 b.

fol. 32 a.

Den 23 april 1672, blev  
 Lars Heier dømt til a  
 betale böter for a ha "biddet"  
 Gro Raffneberg. Han var paa  
 et tidligere ting blitt "tilfunden"  
 at gaa paa wern paff brude,  
 men har ikke følt wern  
 med sig.

Med henryk til  
 beskyldningen for broldom,  
 han jeg ikke finne mere  
 om saken i tingboken.

T. L.